

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 191/2016-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. februára 2016 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti WIBAX, spol. s r. o., Vrakunská 29, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. Dušanom Repákom, Advokátska kancelária, Krížna 47, Bratislava, vo veci namietaného porušenia čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 23 C 170/2014 z 11. júna 2015 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14 Co 347/2015 z 30. septembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti WIBAX, spol. s r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. februára 2016 doručená sťažnosť spoločnosti WIBAX, spol. s r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 23 C 170/2014 z 11. júna 2015 a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 Co 347/2015 z 30. septembra 2015. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 1. februára 2016.

Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že sťažovateľka 11. júna 2014 podala na okresnom súde návrh na obnovu konania vedeného pôvodne pod sp. zn. 8 C 278/2004. Keďže požiadala o oslobodenie od súdneho poplatku, v súlade s výzvou okresného súdu predložila vyplnené tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania požadujúceho priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Uznesením okresného súdu č. k. 23 C 170/2014-60 z 11. júna 2015 sťažovateľke nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov.

Uznesením krajského súdu č. k. 14 Co 347/2015-68 z 30. septembra 2015 bolo uznesenie okresného súdu potvrdené.

Podľa názoru sťažovateľky došlo k porušeniu jej označených práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu.

Ide predovšetkým o to, že nevyvíja podnikateľskú činnosť, pričom túto skutočnosť všeobecné súdy hodnotia v rozpore s realitou a dobrými mravmi. Aplikujú zákon spôsobom, ktorý nemá oporu ani v jeho znení, ani význame a výrazne sa odlišuje od aplikácie zákona inými súdmi, ktoré sťažovateľke priznali oslobodenie od súdnych poplatkov na základe tých istých údajov, ako v tomto prípade.

Krajský súd síce nepriamo uznal odôvodnenosť pomerov sťažovateľky, no napriek tomu trvá na potrebe zvažovať, prečo sa sťažovateľka dostala do dlhodobej platobnej neschopnosti. V opačnom prípade by totiž podľa krajského súdu v každom prípade

nesolventnosti účastníka konania sa riziko podnikania prenášalo na štát. Navyše podľa názoru krajského súdu ide o svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie, resp. bránenie práva, keďže vychádza z nesprávneho a nepodloženého predpokladu o preklúzii nárokov sťažovateľky.

Podľa názoru sťažovateľky v konaní, ktoré je predmetom jej návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov, sa jej nepriznaním tejto oprávnenej požiadavky zmarí možnosť domáhať sa svojich práv. Sťažovateľke bolo uložené zaplatiť súdne poplatky aj napriek tomu, že všeobecné súdy mali vedomosť o tom, že nemá žiadnu reálnu možnosť disponovať svojím majetkom. Zneužitím nástroja súdnych poplatkov v kombinácii s priet'ahmi v iných konaniach bola sťažovateľka de facto zbavená majetku, ktorý by jej umožnil účinne sa brániť.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Bratislava IV svojim uznesením č. k. 23 C 170/2014-60 zo dňa 11.06.2015 porušil právo sťažovateľky na spravodlivý súdny proces, zaručené čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj právo sťažovateľky na majetok zaručené čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy SR a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru. Porušil aj čl. 13,14 a 17 Dohovoru.

2. Krajský súd v Bratislave svojim uznesením č. k. 14 Co/34/2015-68, IČS: 141421668 zo dňa 30.09.2015 porušil právo sťažovateľky na spravodlivý súdny proces, zaručené čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj právo sťažovateľky na majetok zaručené čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy SR a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru. Porušil aj čl. 13, 14 a 17 Dohovoru.

3. Uznesenie Okresného súdu Bratislava IV č. k. 23C 170/2014-60 zo dňa 11.06.2015 v právnej veci navrhovateľky WIBAX s.r.o. sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

4. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 14Co/347/2015-68, IČS: 141421668 zo dňa 30.09.2015 v právnej veci navrhovateľky WIBAX s. r. o. sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

5. Sťažovateľke priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10.000,-€, ktorú sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne Okresný súd Bratislava IV a Krajský súd v Bratislave.

6. Uložil Okresnému súdu Bratislava IV a Krajskému súdu v Bratislave nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 363,79 € na účet právneho zástupcu JUDr. Dušana Repáka(...)

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľka nepodala dovolanie proti uzneseniu krajského súdu č. k. 14 Co 347/2015-68 z 30. septembra 2015.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá pre porušenie čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 dohovoru, ako aj čl. 1 dodatkového protokolu smeruje proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 23 C 170/2014 z 11. júna 2015, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Proti uzneseniu okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu mal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň v tomto rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu. Treba tiež dodať, že sťažovateľka právo podať odvolanie aj využila.

Odlišná je situácia týkajúca sa zvyšnej časti sťažnosti, ktorá pre porušenie čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 dohovoru, ako aj čl. 1 dodatkového protokolu smeruje proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 14 Co 347/2015 z 30. septembra 2015. Túto časť sťažnosti treba považovať za neprípustnú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Jadrom sťažnosti je námietka sťažovateľky, podľa ktorej nepriznaním oslobodenia od súdnych poplatkov dochádza k zmareniu jej možnosti domáhať sa na súde svojich práv. Sťažovateľka teda vlastne tvrdí, že postupom všeobecných súdov a ich uzneseniami sa jej odníma možnosť viesť súdne konanie o povolenie obnovy konania.

Na základe tejto námietky prichádzalo do úvahy podanie dovolania, ktorého prípustnosť by vyplývala z ustanovenia § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovateľka však podľa zistenia ústavného súdu dovolanie nepodala, a teda nevyužila účinný prostriedok obrany jej označených práv pred všeobecnými súdmi. To zakladá neprípustnosť sťažnosti.

Treba tiež poznamenať, že sťažovateľka ani len netvrdila (tým menej preukazovala), že dovolanie nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto ani neprichádzal do úvahy prípadný možný postup ústavného súdu podľa ustanovenia § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2016p